

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

קול הרועה

מהדרך הישר לאלו הדרכים
המקלקלים והתועים והנבוכים
והמבלבלים אזי קשה לו לשוב כנ"ל:

ידע שאלו הדרכים המקלקלים והתועים, פשאדם תועה בהם, חס ושלום, הרבה מאד, אפשר לפעמים שיתעה מאד וילך באלו הדרכים הנבוכים, ואזי דיקא מרב תעותו בהם, יתהפך וישוב עד שיהיה סמוך מאד למקומו הראשון, ולא יהיה רק הרחק מעט בינו לבין מקומו הראשון, ובקל על ידי נסיון קל ישוב עוד למקומו, אבל פשהשם יתברך קוראו ומזמין לו הנסיון, אינו מכיר בקול, ואינו הושש לשוב למקומו, וזה הוא החלוק שבין עול ימים לזמן, כי מי שעדין בבחרותו ועדין לא הזקין בחטאיו, אפשר לו יותר לשוב מהזקן מחמת שעדין הוא סמוך ולא שכח את הקול הקריאה.

עליכן צריף האדם לבקש מהשם יתברך, שימחר השם יתברך לבקשו להחזירו אליו, כל זמן שלא שכח עדין לגמרי את קול התורה והמצוות כנ"ל, וזהו מה שבקש דוד המלך, עליו השלום, "בקש עבדך כי מצותיך לא שכחתי" כנ"ל:

(לקוטי מוהר"ן קמא ר"ו)

ועליכן פשעדין לא נטה הרבה מדרך הישר, אזי אפשר לו בקל לשוב, מחמת שהוא מכיר עדין את הקול ורגיל בו, כי זה סמוך היה אצל השם יתברך, והיה שומע קולו קול התורה ועדין לא שכח את הקול, ועדין לא תעה הרבה באלו הדרכים האחרים התועים והנבוכים, ועל כן בקל אפשר לו לשוב,

והוא כמשל הרועה שכאשר שיה אחד תועה מהדרך אזי תכף הוא קורא אותו, וכשהשה עדין לא תעה הרבה מהדרך, אזי הוא מכיר הקול והולך אחריו תכף. אבל כשכבר נטה הרבה מהדרך, אזי כבר שכח את הקול ואינו מכיר בו. וגם הרועה מיאש עוד מלבקשו, מחמת שזה זמן רב שהלך ותעה מאתו, כן כשכבר האריך זמן חס ושלום, ברשעו, ונטה ותעה הרבה

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"א - מבן מלך ובן שפחה שנתחלפו (5)

והטו אֶזְנֵם יוֹתֵר וּשְׁמָעוּ, שֶׁהוּא קוֹל זְמֵרָה וּנְגִינָה
נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, שֶׁהוּא תַעֲנוּג נִפְלָא וְעֲצוּם מְאֹד
לְשִׁמְעַ זְאֵת, שְׁכָל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁל הָעוֹלָם כָּלָם כָּאֵין,
וְאֵינָם נְחֻשְׁבִים, וּבִטְלִים לְגַמְרֵי נֶגֶד הַתַּעֲנוּג
הַנִּפְלָא הַזֶּה שֶׁל הַנְּגִינָה הַזֹּאת. וְדַבְּרוּ בֵּינֵיהֶם,
שִׁישְׁאָרוּ כָּאֵן, כִּי יֵשׁ לָהֶם לֶאֱכֹל וּלְשִׁתּוֹת,
וּמִתַּעֲנוּגִים בְּתַעֲנוּג נִפְלָא כִּזֶּה, שְׁכָל מִינֵי תַעֲנוּגִים
בְּטִלִים כִּנְגֵד זֶה. וְהִסִּיתוּ הָעֶבֶד אֶת הָאֲדוֹן (הֵינּוּ בֶן
הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת) לְשָׂאֵל אוֹתוֹ (אֶת אָדָם הַיֵּעַר) מֶה זְאֵת,
וּשְׂאֵלוֹ. הַשִּׁיב לוֹ, שֶׁזֶהוּ אֵיךְ שֶׁהַחֲמָה עָשָׂה
מִלְבוּשׁ לְהַלְבֵּנָה, וְאָמְרוּ כָּל הַחַיּוֹת שֶׁל הַיֵּעַר:
הֵיּוֹת שֶׁהַלְבֵּנָה עוֹשֶׂה לָהֶם טוֹבוֹת גְּדוּלוֹת, כִּי
עַקֵּר מִמְשַׁלְתָּם הוּא בְּלִילָה, כִּי לַפְעָמִים הֵם
צְרִיכִין לִכְנֵס בִּישׁוּב, וּבַיּוֹם אֵין יְכוּלִים, וְעַקֵּר
מִמְשַׁלְתָּם בְּלִילָה, וְהַלְבֵּנָה עוֹשֶׂה לָהֶם טוֹבָה
כְּזוֹ, שֶׁמְאִירָה לָהֶם, עַל כֵּן הִסְפִּימוּ שִׁיעֲשׂוּ נֶגוּן
חֲדָשׁ לְכַבוֹד הַלְבֵּנָה, וְזֶהוּ קוֹל הַנְּגִינָה שֶׁאֲתָם
שׁוֹמְעִים (דְּהֵינּוּ שְׁכָל הַחַיּוֹת וְהָעוֹפוֹת מִנְּגִינָה נֶגוּן חֲדָשׁ
לְכַבוֹד הַלְבֵּנָה, שֶׁקְבָלָה מִלְבוּשׁ מִן הַחֲמָה)
וּכְשִׁשְׁמָעוּ שֶׁזֶהוּ נֶגוּן, הִטּוּ אֶזְנֵם יוֹתֵר וּשְׁמָעוּ
שֶׁהוּא נֶגוּן נִפְלָא וְנָעִים מְאֹד מְאֹד. וְאָמַר לָהֶם
הָאָדָם הַיֵּעַר הַנַּ"ל: מֶה זֶה חֲדוּשׁ אֲצִלְכֶם הֲלֹא
יֵשׁ אֲצִלִּי כָּלִי, שֶׁקְבַלְתִּי מֵאֲבוֹתִי, שֶׁהֵם יְרֻשׁוּ

בְּלִילָה בָּא הָאָדָם הַיֵּעַר הַנַּ"ל וְנָתַן לָהֶם לֶאֱכֹל
וּלְשִׁתּוֹת, וְלָנוּ שָׁם. לַפְּנוֹת בִּקְרָ שְׁמָעוּ קוֹל
הַחוּכָא הַגְּדוּלָה מְאֹד, כַּנַּ"ל, עַד שְׁכָל הָאֵילָנוֹת
הָיוּ רוֹעֲשִׁים וּמְזַדְעָזְעִים, כַּנַּ"ל. וְהִסִּיתוּ (הֵינּוּ הָעֶבֶד
הִסִּית אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת, שֶׁהוּא אֲדוֹנוֹ) לְשָׂאֵל אֶת
אָדָם הַיֵּעַר מֶה זְאֵת, וּשְׂאֵלוֹ: מֶה קוֹל הַחוּכָא
הַגְּדוּלָה הַזֹּאת סָמוּךְ לְבִקְרָ? הַשִּׁיב לוֹ: זֶהוּ
חוּכָא, שֶׁהַיּוֹם שׁוֹחֵק מִן הַלִּילָה, שֶׁהַלִּילָה
שׁוֹאֵלֶת אֶת הַיּוֹם: מַדּוּעַ כְּשֶׁאֲתָה בָּא, אֵין לִי
שָׁם? וְאֲזִי הַיּוֹם שׁוֹחֵק וְעוֹשֶׂה חוּכָא גְּדוּלָה,
וְאַחֲרֵיכֶן נַעֲשֶׂה יוֹם; וְזֶהוּ קוֹל הַחוּכָא הַנַּ"ל.
וּנִפְלָא בְּעֵינָיו, כִּי זֶהוּ עֵינֵן פְּלָא, שֶׁהַיּוֹם שׁוֹחֵק מִן
הַלִּילָה.
בְּבִקְרָ חֲזַר הָאָדָם הַיֵּעַר וְהֵלֵךְ לוֹ, וְהֵם הָיוּ אוֹכְלִים
וְשׁוֹתִים שָׁם. בְּלִילָה חֲזַר וּבָא, וְאָכְלוּ וְשָׁתוּ וְלָנוּ.
בְּלִילָה שְׁמָעוּ קוֹל הַחַיּוֹת, שְׁכָלָם שׁוֹאֲגִים
וְהוֹמִים בְּקוֹלוֹת מְשֻׁנוֹת, שְׁכָל הַחַיּוֹת וְהָעוֹפוֹת
כָּלָם נָתַנוּ בְּקוֹלָם: הָאֲרִיָּה הִיא שׁוֹאֵג, וְהַלְבִּיא
הוֹמָה בְּקוֹל אַחַר, וְהָעוֹפוֹת מְצַפְצְפִים
וּמְקַשְׁקְשִׁים בְּקוֹלָם וְכֵן כָּלָם הוֹמִים בְּקוֹלוֹת.
וּבְתַחֲלָה נִזְדַּעְזְעוּ מְאֹד, וְלֹא הִטּוּ אֶזְנֵם אֶל הַקוֹל
מִחֲמַת הַפַּחַד, אַחֲרֵיכֶן הִטּוּ אֶזְנֵם וּשְׁמָעוּ, שֶׁהוּא
קוֹל נְגִינָה וְזְמֵרָה נִפְלָאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד.

מאבות אבותיהם, שהפלי עשויה עם עלים
וצבעונים כאלו, שכשמיניחים הפלי הזאת על איזה
בהמה או עוף, אזי תכף מתחיל לנגן הנגון הזה.

אחר־כך חזר ונעשה החוכא הנ"ל, ונעשה יום.
והלך לו האדם היער הנ"ל, והוא (הינו בן המלך
האמת) הלך לחפש אחר הפלי הנ"ל. וחפש בכל
אותו החדר ולא מצא, ולהלן יותר היה מתירא
לילה. והם, הינו האדון (שהוא בן המלך האמת)
והעבד (שהוא בן השפחה באמת, שהיה מתחלה מלך,
כנ"ל), היו מתיראים לומר לאדם היער הנ"ל
שיוליכם לישוב; אחר־כך בא אדם היער הנ"ל
ואמר להם, שיוליכם לישוב, והוליק אותם
לישוב. ולקח את הפלי הנ"ל ונתנה לבן המלך
האמתי ואמר לו: הפלי אני נותן לה, ועם האדם
הזה (הינו העבד שלו, שהוא בן השפחה באמת, שהיה
מלך תחלה מחמת החלופ, כנ"ל) תדע איך להתנהג
עמו. ושאלו אותו: להיכן גלך? אמר להם,
שישאלו וידרשו אחר המדינה, שנקראת בשם
הזה: המדינה טפשית והמלך חכם. (דאס ניירישע לאנד
און דער קלוגיר מלכות, בזה הלשון ספר רבנו, גרו יאיר).
שאלו אותו: להיכן ולאיזה צד נתחיל לשאל
אחר המדינה הזאת? הראה להם בידו לצד
פלוני (כמראה באצבע).

ואמר האדם היער להבן מלך האמתי: לך לשם,
אל המדינה הנ"ל, ושם תבוא אל הגדלה שלך.
והלכו להם. והיו הולכים בדרך, והיו מתאזים
מאד למצא איזה חיה או בהמה לנסות את

הפלי הנ"ל אם תוכל לנגן, כנ"ל, אך עדין לא
היו רואים שום מין חיה. אחר־כך באו יותר
לישוב ומצאו איזה בהמה, והניחו הפלי עליה
והתחילה לנגן, כנ"ל. והיו הולכים ובאים, עד
שבאו אל המדינה הנ"ל. ואותה המדינה היה
חומה סביב לה, ואין נכנסין אליה כי אם בשער
אחד, וצריכים לסבב כמה פרסאות, עד שבאין
אל השער לכנס אל המדינה; והלכו וסבבו, עד
שבאו אל השער.

בבואם אל השער, לא רצו להניח אותם לכנס,
היות שהמלך של המדינה מת, ונשאר הבן
מלך, והניח המלך צנאה: באשר שעד עכשו
היו קוראין את המדינה דאס ניירישע לאנד און
דער קלוגיר מלכות, עכשו יהא קוראין אותה
להפך דאס קלוגע לאנד און דער ניירישער מלכות,
ומי שיחגר מתניו לזה, שיחזר השם לקדמותו,
דהינו שיהיו חוזרים וקוראים את המדינה
בשם הראשון, דהינו מדינה טפשית ומלך חכם
הוא יהיה מלך, על כן אין מניחין שום אדם
לכנס אל המדינה, כי אם מי שיחגר מתניו לזה;
על כן לא רצו להניח אותו לכנס ואמרו לו:
האתה יכול לחגר מתניך לזה, להחזיר אל
המדינה השם הראשון? ובודאי איאפשר
להכניס עצמו לדבר כזה, ולא יכלו לכנס.
והסיתו העבד הנ"ל, שיחזרו לביתם, אך הוא לא
רצה לחזר מחמת שהאדם היער אמר לו שילך
למדינה זו, ושם יבוא לגדלה שלו.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה י"א מבן מלך ובן שפחה שנתהלפו (5)

- למדינה שנקראת "המדינה טפשית - והמלך חכם"
- למדינה שנקראת "המדינה חכמה - והמלך טיפש"
- למדינה שנקראת "המדינה טפשית והמלך נבון"
- ח. למי אמר האדם היער ששם במדינה הזאת תבוא אל הגדולה שלך?**
 - לבן מלך האמיתי
 - לבן שפחה האמיתי
 - לשתיים
- ט. מה היה סיבב המדינה הנ"ל?**
 - חומה
 - שומרים
 - ים
- י. למי נתנו להיכנס למדינה הנ"ל?**
 - רק למי שיחגור מתניו שיקראו את המדינה "המדינה טפשית - והמלך חכם"
 - רק למי שיחגור מתניו שיקראו את המדינה "המדינה חכמה - והמלך טיפש"
 - רק למי שיחגור מתניו שיקראו את המדינה "המדינה טפשית והמלך נבון"

- יא. האם למדת את המעשה השבוע?**
- כן
 - לא
 - חלק

- א. מה זה קול החוכא (הצחוק) ששמעו סמוך לבוקר?**
 - שהיום שוחק מן הלילה
 - שהלילה שוחק מהיום
 - שהחמה שוחק מהלבנה
- ב. איזה קול שמעו בלילה?**
 - קול החיות, שואגים והומים
 - קול העופות מצפצפים ומקשקשים
 - שתי התשובות נכונות
- ג. לכבוד מי עושים החיות הקול הנ"ל בלילה?**
 - לכבוד הלבנה שמאירה להם בלילה
 - לכבוד השמש שמאירה להם ביום
 - לכבוד הכוכבים המאירים בלילה
- ד. איזה כלי כלי הראה להם האדם היער?**
 - כלי שכשמניחים אותה על בהמה תיכף מתחיל לנגן
 - כלי שכשמניחים אותה על עוף תיכף מתחיל לנגן
 - שתי התשובות נכונות
- ה. האם בן המלך מצא את הכלי שמנגן בביתו של האדם היער?**
 - מצא
 - לא מצא
 - מצא, והיה מתירא ממנו לקחתו
- ו. למי נתן האדם היער הכלי הנ"ל כשהוליד אותם לישוב?**
 - לבן השפחה האמיתי
 - לבן המלך האמיתי
 - לשתיים ביחד
- ז. לאיזה מדינה אמר להם האדם היער ללכת?**

בעומק המעשה

כמה פעמים הסית העבד את הבן מלך האמיתי - והאם שמע בקולו ?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

האם הבן מלך אמר או חשב "אֲרָאָה וְאֶת־יֹשֵׁב אֵיךָ לְנַהֵג עִם זֶה" ? חשב

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com